UUTISET

Valtion takaus ei ole maatilalle kovin halpa. Siksi niitä lainoja maksetaan pois ensimmäisenä heti kun pystytään. **MAATALOUSNEUVOS ESKO JUVONEN, MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ**

Valtion takaukset kasvaneet kolmanneksen

Vuonna 2008 alkanut talouden elvytys ja Euroopan rahoitusvakausväline ERVV ovat nostaneet valtion takausten kannan 29,5 miljardiin euroon. Maatilojen lainojen takaukset ovat 21 miljoonaa euroa.

Valtion takauskanta neljännesvuosittain 2002–2012

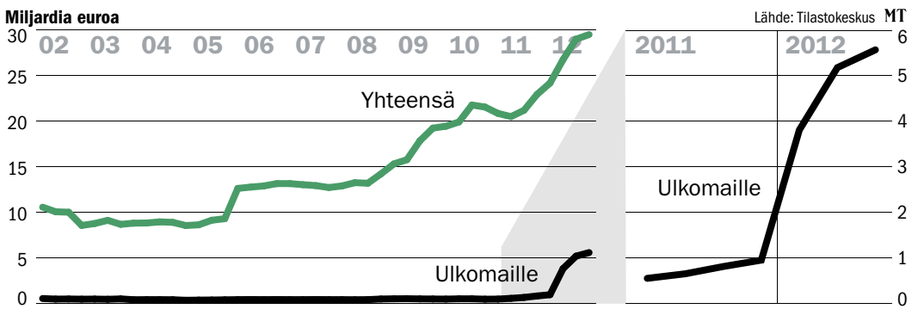

Valtion myöntämät takaukset ovat kasvaneet lähes kolmanneksen viime vuoteen verrattuna. Takauskanta oli syyskuun lopussa 29,5 miljardia euroa, kertoo Tilastokeskus.

Suurin kasvu on ollut ulkomaille myönnetyissä takuissa. Viime vuoden loppuun mennessä takauksia ulkomaille oli hieman alle miljardi euroa. Nyt niitä on 5,6 miljardia euroa.

Kasvua selittää Kreikan ja euron kriisi. Suomen Euroopan rahoitusvakausvälineelle (ERVV) myöntämät takuut näkyvät valtion takauskannassa.

”Kun Euroopassa tehdään päätöksiä, se näkyy muutaman päivän päästä täällä meillä vakuuksien kasvuna”, Valtiokonttorin luottopäällikkö **Sonja Tuomola** sanoo.

Takauksien kasvu ulkomaille on jatkunut koko tämän vuoden. Maaliskuun loppuun mennessä lisää tuli 2,8 miljardia. Vuoden toisella neljänneksellä takaukset lisääntyivät 1,6 miljardia.

Kolmannella neljänneksellä uusia takauksia tuli 1,8 miljardia euroa, mutta samalla takauksia poistui 1,6 miljardin edestä.

Risteilijälainojen takaukset onnistuneet

Vuoden 2007 lopussa takauksia oli kaikkiaan hieman vajaa 13 miljardia euroa. Määrä alkoi kivuta vuonna 2008 valtion elvytystoimien vuoksi.

Esimerkiksi yrityksille myönnettävät takaukset lähes kaksinkertaistuivat vuoden 2009 loppuun mennessä. Kasvu on jatkunut ja nyt yrityksien lainoja on taattu yhteensä noin 11,9 miljardin euron edestä.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen tutkimusjohtajan **Tarmo Valkosen** mielestä takausten määrää tärkeämpää on arvioida, mikä on riski sille, että valtio joutuu lainan maksumieheksi.

Esimerkiksi Turussa valtameristeilijöitä rakentava eteläkorealainen STX on saanut valtiolta takuita satojen miljoonien lainoille. Niissä lainoissa riski ei ole toteutunut.

”Eikä risteilijä aivan arvoton olisi, vaikka se valtion käsiin jäisikin. Siinä tapauksessa se voitaisiin myydä. Mutta aina on pienempiä hankkeita, joiden takauksista tulee valtiolle laskuja.”

Myös vuokratalojen ja asumisoikeustalojen korkotukirahoitusta lisättiin voimakkaasti 2008. Ne ovat pitkiä sijoituksia, joissa laukeamisen riski on pieni.

Tuomolan mukaan myöskään niistä ei ole tullut tappioita valtiolle.

Valtion takaus kallis maatiloille

Valtion takauksiin kuuluvat myös maatilatalouden kehittämisrahaston Makeran kautta taatut lainat. Makeran avulla rahoitetaan maatilojen ja maaseutuelinkeinojen investointeja.

Niiden summa on kuitenkin kokonaisuuden kannalta pieni.

”Tämän vuoden alussa ulkona oli hieman yli 21 miljoonan euron takaukset. Enintään niitä voisi olla 80 miljoonan euron edestä”, maatalousneuvos **Esko Juvonen** maa- ja metsätalousministeriöstä sanoo.

Valtion takaamia lainoja haetaan ja maksetaan pois suurin piirtein samaa tahtia, joten summa ei ole noussut juurikaan viime vuosina.

”Valtion takaus ei ole kovin halpa. Siksi niitä lainoja maksetaan pois ensimmäisenä heti kun pystytään”, Juvonen sanoo.

Viljelijät hakevat takausta lainan sille osalle, jolle rakennukset tai muut vakuudet eivät riitä. Kustannus on 1,5 prosenttia siitä lainan osasta, joka on valtion takaama.

Lisäksi valtio takaa monenlaisia yksityisille, yrityksille ja yhteisöille myönnettyjä lainoja. Esimerkiksi opintolainojen takaukset sisältyvät kokonaissummaan.

AIMO VAINIO

Katainen lupaa miljardileikkauksia

Hallitus tekee ensi kevään kehysriihessä valtion menojen lisäleikkauksia ja veronkorotuksia, hallituksen sopimassa tasasuhteessa.

”Niitä tehdään sen verran, että saamme velkaantumisen taittumaan”, pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) sanoi tiistaina Maaseudun Tulevaisuuden haastattelussa.

Suomen ongelmia ovat hidastunut talouskasvu ja liian suuret menot.

”Meillä ei ole vaihtoehtoja, sopeutus pitää tehdä. Olemme tähän mennessä tehneet leikkaus- ja veronkorotuspäätöksiä viiden miljardin euron edestä.”

Valtiovarainministeriö on laskenut, että se riittää. Heikentynyt taloustilanne vaatinee kuitenkin lisätoimia.

”Joudumme tekemään lisäsopeutusta, todennäköisesti miljardiluokkaa.”

Kohteista Katainen vaikenee. Sopeutustoimet ajoittuisivat vaalikauden loppupuolelle.

Budjettia paikataan paitsi ylivelkaantumisen estämiseksi myös Suomen uskottavuuden varjelemiseksi. Luottoluokittajat tarkkailevat nyt, kuuluuko Suomi enää parhaaseen AAA-luokkaa.

”Toivon, että luokitus ei heikkene ja että saamme aikaa sen puolustamiseen hallituksen kehysriiheen asti, jolloin teemme merkittäviä päätöksiä. Maa on sitä uskottavampi, mitä paremmin se on hoitanut omat asiansa.”

Hallituksen pitää päättää Kataisen mukaan menoleikkausten ja verojen korotusten lisäksi siitä, mistä saadaan lisää yksityisen sektorin työpaikkoja ja kasvuyrittäjyyttä sekä lisää työntunteja.

Hän perää tässä asiassa nyt työntekijä- ja työnantajajärjestöiltä ”vastuullista päätöksentekoa”.

”Maamme elinkeinorakenne on murroksessa. Menetämme pysyvästi pysyviä työpaikkoja.”

Ainoa keino saada kunnille lisää rahaa on lisätä palkallista työtä ja siis veroja.

”On hölynpölyä, että hyvinvointiyhteiskunta olisi liian laaja. Mutta haluan, että teemme vähän enemmän työtä ja parannamme kilpailukykyä. Jos Ruotsi onnistuu siinä, meilläkin pitää kellojen soida.”

Suomalaisen toimivan yrityksen ainoa kotipesä ei voi olla Kataisen mielestä ”muu maa”, vaan yritysten pitää olla kannattavaa pysyä täällä.

Kataisen mukaan kehysriihessä ratkaistaan myös hallituskauden väylähankkeiden toteutus.

EIJA MANSIKKAMÄKI

”Avoin data on täyskäännös valtion toiminnassa”

Asunto- ja viestintäministeri **Krista Kiuru** (sd.) sanoo valtion tehneen täyskäännöksen tietojen panttaajan roolista tarjoamaan julkisen sektorin dataa aktiivisesti ja vapaasti kaikkien käyttöön.

Kevään kehysneuvotteluissa punnitaan, miten valtiontalouden kannalta on mahdollista toteuttaa maksuttomuuden periaatetta, Kiuru kertoi tiistaina Avoimen tiedon yhteiskunta 2016 -seminaarissa.

”Asiat saattavat olla varsin monimutkaisia ratkaista, vaikka ne eivät ehkä suoraan datana siltä näyttäisikään.”

Kiuru myös ehdotti, että valtion hallintoon kehitettäisiin yhteinen tukipalvelu, joka olisi avuksi datan tuottajille ja käyttäjille. Kokonaisuutena ministerin mukaan julkishallinnossa edetään tietoaineistojen avaamisessa hyvin eri tahtia. **MT**

POLITIIKASTA LYHYESTI

Keskusta aloittaa nettitupaillat

Keskusta elvyttää tupailtaperinnettään. Eilen illalla järjestettiin ensimmäinen virtuaalinen tupailta. Keskustelua viritti puoluesihteeri **Timo Laaninen**.

Laanisen mukaan keskusta haluaa vahvistaa ihmisten osallisuutta. Aiheena oli muun muassa Suomen selviytymissuunnitelma.

Jatkossa virtuaalisia tupailtoja järjestetään jokaisen kuukauden ensimmäinen tiistai kello 19.

Pankkivalvonnasta sovitaan pian

Sovun hakeminen EU:n laajuisesta pankkivalvonnasta on lykkääntynyt ensi viikkoon. Neuvottelut venyvät kalkkiviivoille, sillä yhteisen pankkivalvonnan pääpiirteet on määrä saada sovittua vuoden loppuun mennessä.

Puheenjohtajamaa Kyproksen mukaan valtiovarainministerit kokoontuvat uudestaan ensi keskiviikkona. Seuraavana päivänä alkavassa EU-johtajien huippukokouksessa on määrä sopia talous- ja rahaliiton uudistamisen suuntaviivoista.

Isot kysymykset muun muassa kansallisten valvojien ja Euroopan keskuspankin valvontaelimen työnjaosta ovat edelleen auki.

TALOUDESTA LYHYESTI

Joka kolmas voisi alentaa palkkaansa

Joka kolmas suomalainen on valmis palkanalennukseen työpaikkansa pitämiseksi. Ilta-Sanomien teettämän kyselyn mukaan toimihenkilöistä 41 prosenttia sanoo hyväksyvänsä palkanalennukset vaihtoehtona potkuille. Työntekijöiden kohdalla luku on 23 prosenttia.

Tutkimukseen haastateltiin marraskuun lopussa noin tuhat henkilöä. Palkansaajien keskusjärjestöt eivät lämpene keskusteluille palkanalennuksista. SAK ei lähde edes neuvottelemaan niistä.

Nokia myy pääkonttorinsa

Nokia myy Espoon pääkonttorinsa suomalaiselle kiinteistösijoittaja Exilionille 170 miljoonalla eurolla. Nokia jää pääkonttoriin vuokralle pitkällä sopimuksella.

Kauppa on tarkoitus saada päätökseen vuoden loppuun mennessä.

Nokian talous- ja rahoitusjohtaja **Timo Ihamuotilan** mukaan ostajaehdokkaana oli sekä kotimaisia että ulkomaisia kiinteistösijoittajia.

Nokia on toiminut rakennuksessa 15 vuotta. Toimitusjohtaja **Stephen Elop** vakuutti viimeksi kesällä, että Nokian pääkonttori jää Suomeen.

Sisäministeriön esitys: Yli viisi asetta säilytettävä turvakaapissa

Jos luvanhaltijalla on enemmän kuin viisi asetta, ne on säilytettävä hyväksytyssä turvakaapissa tai poliisin hyväksymässä säilytystilassa, sisäministeriön työryhmä esittää.

Jatkossa yhdenkään aseen säilyttäminen ei ole mahdollista siten, että aseen osa olisi muusta aseesta erillään niin, ettei osa olisi lukittuna.

Turvakaapin hankintaan työryhmä esittää usean vuoden siirtymäaikaa.

Ylitarkastaja **Mika Lehtonen** sisäministeriöstä pitää esityksen suurimpana muutoksena sitä, että jo kuusi tavanomaista metsästys- tai urheiluasetta tulee sijoittaa turvakaappiin.

Ruotsalaisen, suomalaisen tai vastaavan standardin mukaiset hyväksytyt turvakaapit kelpaisivat jatkossakin. Eurooppalaisia standardeja ei ollut vielä valmiina, kun nykyisen aselain pykäliä säädettiin.

Aselain tiukennuksia miettinyt työryhmä ehdottaa myös, että uudet säännökset koskisivat myös tehokkaita ilma-aseita. Jousiaseiden hankintaan tai säilytykseen ei esitetä muutoksia.

SAMI KARPPINEN

Kuutta tai useampaa asetta on jatkossa säilytettävä turvakaapissa tai poliisin hyväksymässä muussa tilassa, sisäministeriön työryhmä esittää.

Asehotellista yksi vaihtoehto

Tulevaisuudessa aseet voisi viedä myös niin sanottuun asehotelliin. Se olisi asealan elinkeinonharjoittajan pitämä ja poliisin hyväksymä turvatila.

Kulkuneuvossa asetta saisi säilyttää vain väliaikaisesti, esimerkiksi ampumakilpailun tai metsästyksen yhteydessä. Silloinkin ase pitäisi olla lukittuna ja niin, ettei sitä voisi nähdä kulkuneuvon ulkopuolelta.

Lääkäreille määrättäisiin velvollisuus ilmoittaa poliisille, jos henkilö on sopimaton pitämään hallussa aseita. Sopimattomaksi katsottaisiin psykiatriseen hoitoon määrätty tai mielentilatutkimuksessa tai muussa oikeuspsykiatrisessa tutkimuksessa itselleen tai toiselle vaaralliseksi todettu henkilö.

Lääkäreillä ja muilla terveydenhoitoalan ammattilaisilla olisi lisäksi oikeus ilmoittaa poliisille henkilöstä, joka on heidän mielestään sopimaton pitämään aseita hallussa. Poliisi saisi säilyttää ilmoituksia kolme vuotta.

Ampumaratoja kolmea sorttia

Ampumaradat aiotaan jakaa kolmeen kastiin, vähäisiin ampumaratoihin, ampumaratoihin ja ampumaurheilukeskuksiin.

Vähäisellä radalla ammuttaisiin alle 10 000 laukausta vuodessa. Ilmoitus siitä tehtäisiin aluehallintoviranomaiselle (avi).

Yli 10 000 vuosilaukauksen radalle pitäisi hakea avin lupa.

Jos radalla on useiden eri lajien ratoja ja laukausmäärä yli 300 000 vuodessa, olisi kyseessä ampumaurheilukeskus. Niiden perustamiseen vaadittaisiin avin luvan lisäksi maakuntaliiton suunnitelma.

Kaikilla radoilla pitäisi olla järjestyssäännön lisäksi ratavastaava.

Omalla kiinteistöllään kiinteistönomistaja saisi edelleen ampua vaaraa aiheuttamatta.

Riistakeskus tyytyväinen

Suomen riistakeskuksen apulaisjohtaja **Jari Pigg** pitää sisäministeriön esitystä asiallisena. Metsästäjien aseiden säilytys on tähänkin asti ollut hyvällä tolalla, joskin parannettavaa on aina.

Piggin mukaan asioita on valmisteltu laajassa työryhmässä. Pykälien lopulliset muodot ja perustelut ratkaisevat, ovatko ne käytännössä helposti toteutettavia.

”Näiden linjausten kanssa pärjätään”, Pigg sanoo.

Ampuma-aselain uudistus ennättänee eduskunnan käsittelyyn ensi keväänä.

REIJO VESTERINEN

Turvemaiden raivauskielto hämmentää eduskunnassa

Eduskunta tukee turvemaiden raivauskieltoa mutta ei aivan EU-komission ja hallituksen ajamassa muodossa.

Suuri valiokunta hyväksyi viime perjantaina äänin 16–7 lausuman, jonka mukaan vaatimuksen soveltaminen on rajattava kosteikkoihin ja kansallisesti määriteltäviin turvemaihin.

Valiokunta näki, että komission ehdotus aiheuttaisi sellaisenaan ongelmia maatilojen kehittämiselle monilla alueilla Suomessa, kun turvepitoista maata ei saisi kyntää.

Valiokunta edellyttää, ettei ehdotettua raivauskieltoa sovelleta takautuvasti kuluvaan vuoteen, kuten EU:ssa kaavaillaan.

Eläintiloille kohtuutonta

Maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja **Jari Leppä** (kesk.) arvioi, että Suomen kanta tietää kylmää kyytiä kehittyville kotieläintiloille. Leppä ihmettelee myös päätöksen sanavalintoja.

”Kuka Suomessa raivaisi kosteikkoja pelloiksi?”

Suomen kanta on nyt vahvistettu. Suuren valiokunnan päätöksen mukaisesti raivauskielto astuu voimaan reilun kuukauden päästä.

”Ensi vuoden alusta alkaen uusia peltoja ei saa raivata rehuntuotantoalaksi. Päätös on kova isku investointeja suunnitteleville kotieläintiloille”, Leppä päättelee.

Turvemaiden raivauskiellosta linjaa lopulta Euroopan parlamentti. Leppä toivookin, että EU:ssa viimein ymmärrettäisiin, millaisia kohtuuttomuuksia päätöksestä seuraisi Suomen maataloudelle.

Valiokunnat ristiriidassa

Hallituspuolueiden kansanedustajat suhtautuvat raivauskieltoon ristiriistaisesti.

Maa- ja metsätalousvaliokunnassa hallituspuolueiden edustajat vastustivat raivauskieltoa vihreiden edustajaa lukuun ottamatta. Lepän johtama valiokunta vastusti esitystä selvin luvuin.

Puolestaan ympäristövaliokunnassa hallitusryhmien edustajat hyväksyivät asian eräin huomautuksin. Oppositio – perussuomalaiset ja keskusta – vastusti asiaa tiukasti.

Maa- ja metsätalousvaliokunta arvioi, että raivauskielto koskisi lähes pelkästään Suomea ja ehkä Irlantia.

JANNE IMPIÖ